

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІСТОРИКО-КУЛЬТУРОЛОГІЧНІ ОСНОВИ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

Спеціальність		B5 Музичне мистецтво
Галузь знань		B Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Ступінь вищої освіти		Бакалавр
Освітньо-професійна програма		Музикознавство та композиція Оркестрова майстерність Сольне інструментальне та вокальне виконавство Хорове та оперно-симфонічне диригування Сценічне мистецтво (Акторське мистецтво драматичного театру і кіно; Акторське мистецтво театру ляльок) Сценічне мистецтво (Режисура драматичного театру; Режисура театру ляльок) Театрознавство
Курс		1
Семестр		1
Обсяг дисципліни (години / кредити ЄКТС)		120 годин / 4 кредити ЄКТС
Статус дисципліни (обов'язкова / вибіркова)		Обов'язкова
Мова викладання		Українська
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, ім'я по батькові	Харченко Артем Вікторович
	Науковий ступінь, вчене / почесне звання	Кандидат історичних наук, доцент
	Посада	Доцент кафедри мистецької освіти та гуманітарних дисциплін
	Профіль викладача, e-mail	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/social-sciences/Kharchenko.pdf artem.kharchenko@num.kh.ua
Анотація		Навчальна дисципліна пропонує здобувачу комплексний підхід до розуміння історії українського суспільства в різних її проявах. Ключовими принципами викладання є представлення минулого України як сукупності соціальних, економічних, суспільно-політичних та культурних процесів; акцент на полікультурності та багатонаціональності української історії. Важливим для викладання є полідисциплінарний підхід, який пропонує здобувачу погляд на ті чи інші процеси крізь сучасні наукові знання у історії, культурології, соціології, демографії, психології тощо. Опанування дисципліни дозволить здобувачеві

	орієнтуватись у сучасній гуманітаристиці та розуміти власне суспільство у змінах історичних контекстів.
Мета дисципліни Програмні результати навчання Загальні компетентності	Формування знань про українське суспільство в минулому в розмаїтті його полікультурності та багатонаціональності. Отримання здобувачами фундаментальних знань з історії та культури України на підставі розгляду соціально-економічних, культурних, суспільно-політичних процесів в її минулому. ПРН15. Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва. ЗК5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК9. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями. ЗК11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. ЗК17. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
Спеціальні (фахові) компетентності	СК12. Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності. СК13. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.
Зміст навчальної дисципліни	<i>Тема 1.</i> Вступ до курсу. Давня Русь. Культура вітчизняного середньовіччя (IX–перша половина XIII ст.). <i>Тема 2.</i> Українські землі у складі Литви й Польщі. Український Ренесанс (XIV–перша половина XVII ст.). <i>Тема 3.</i> Українські землі в часи існування козацької держави. Культура Нового часу (XVII–XVIII ст.). <i>Тема 4.</i> Українські землі у складі Російської та Австрійської імперій. Процеси націотворення в XIX ст. <i>Тема 5.</i> Революційні події 1917–1921 рр. в Україні. <i>Тема 6.</i> Україна в міжвоєнний період (1921–1939 рр.). <i>Тема 7.</i> Україна в Другій світовій війні (1939–1945 рр.). <i>Тема 8.</i> Гуманітарні катастрофи першої половини XX ст. на українських землях: Голодомор, Голокост, депортація народів Криму. <i>Тема 9.</i> Тенденції і протиріччя розвитку України в 1945–1985 рр. Культурне життя в повоєнній Україні. <i>Тема 10.</i> Україна в роки Перебудови й розпаду СРСР (1985–1991 рр.). <i>Тема 11.</i> Розвиток сучасного українського суспільства. Сучасна українська культура (1991–2021 рр.). <i>Тема 12.</i> Історична політика та історична пам'ять в практиках та дискусіях сучасної України (1991–2021 рр.).
Види занять	Лекційні, семінарські, самостійна робота
Методи навчання	Словесний метод (лекція); практичний метод (семінарські заняття); наочний метод (метод демонстрацій фото та відео матеріалів, робота із візуальними матеріалами); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, анотування, рецензування); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні); самостійна робота

	(написання аналітичних записок); індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти у вигляді написання есе за запропонованою темою.
Форми, методи та критерії оцінювання	Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС відповідно до Положення про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти. Поточний контроль (max 60 балів): робота під час семінарських занять, виконання індивідуального завдання – есе, виконання контрольної роботи, оцінка самостійної роботи студента. Семестровий контроль (max 40 балів): екзамен. Умовою допуску до семестрового контролю є виконання програми освітнього компонента й отримання за виконання завдань поточного контролю не менше ніж 20 балів. Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни – 60. Із критеріями оцінювання навчальних досягнень здобувачів поточного та семестрового контролю і послідовністю накопичення балів студентів ознайомлюють на першому аудиторному занятті. Критерії оцінювання наведено за посиланням https://drive.google.com/file/d/10IFb7MEJyJGVRsCPHwZMaxYLOh8y7MLF/view?usp=sharing
Особливості та політики дисципліни	Під час вивчення навчальної дисципліни викладач та здобувачі комунікують завдяки таким засобам, як: Moodle, листування через e-mail, через надання посилань на google-диск, через створення загального Телеграм-чату. Від студентів очікується регулярне відвідування усіх видів занять згідно з розкладом. Порядок повторного проходження контрольних заходів та ліквідації академічної заборгованості визначено Положенням про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти. Необхідною вимогою під час навчання є дотримання академічної доброчесності (списування (в т.ч. і з використанням гаджетів) під час поточного та підсумкового контролю заборонено). В університеті панують взаємоповага, шанобливість, чесність.
Рекомендовані джерела інформації	Грицак, Я. (2019). <i>Напис історії України</i>. Київ : Yakaboo Publishing, 656 с. Кісь, О. (Ред.). (2017). <i>Українські жінки у горнилі модернізації</i>. Клуб сімейного дозвілля. Сокирко, О. (2021). <i>Кулінарна мандрівка в Гетьманищину</i>. Київ : Темпора, 272 с. Fowler, M. (2017). <i>Beau Monde on Empire's Edge: State and Stage in Soviet Ukraine</i>. Toronto: University of Toronto Press, 312 p. Plokhyy, S. (2015). <i>The Gates of Europe: a History of Ukraine</i>. NewYork : Basic Books, 432 p.

Силабус розроблено відповідно до робочої програми навчальної дисципліни «Історико-культурологічні основи розвитку українського суспільства», затвердженій науково-методичною радою Харківського національного університету мистецтв імені І. П. Котляревського 26 червня 2025 р., протокол № 9.